

Inleiding

Medewerkers van De Meerpaal kunnen geconfronteerd worden met tegen hen gerichte vormen van geweld/agressie, zowel fysiek als verbaal. De Meerpaal heeft maatregelen genomen om dit geweld te voorkomen, dan wel de veiligheid van haar personeel en leerlingen te verhogen. Deze maatregelen zijn verwoord in dit protocol: fysiek handelen bij uitingen van agressie/geweld.

Fysiek ingrijpen is nooit een middel op zich. Er zijn altijd stappen aan voorafgegaan en er zullen altijd acties op volgen om soortgelijke situaties in de toekomst te voorkomen.

Dit protocol is opgesteld op verzoek van het personeel van De Meerpaal om te dienen als handvat bij bovenstaande problematiek. Hierbij dient aangetekend te worden dat elke situatie uniek is en dat ook een verschil in beleving van ieder individu kan meespelen bij de beoordeling van een handelwijze of gedraging. Derhalve streeft dit protocol niet na, alles tot in detail vast te leggen. Wel dient het gebruikt te worden als leidraad en biedt het een kader waarbinnen leerkrachten, leerlingen en ouders zich veilig kunnen bewegen.

Fysiek contact tussen personeel en leerlingen dient zoveel mogelijk te worden vermeden. Er zijn echter verschillende redenen voor fysiek contact. Hierop wordt nader ingegaan bij de definitie hieronder. In dit protocol gaat het met name om het gebruik van regulerend fysiek contact.

Definities

Fysiek ingrijpen

Het vastpakken en -houden van een leerling en wanneer nodig het weggeleiden van een leerling uit een situatie met behulp van vasthouden.

Functioneel fysiek contact

Contact dat noodzakelijk is ter ondersteuning van de onderwijsinstructie zoals ondersteuning bij schrijfonderwijs, ondersteuning in de gym- of judoles, behoeden voor onveilige situaties.

Regulerend fysiek contact

Contact dat noodzakelijk is voor de veiligheid van de leerling zelf, die van medeleerlingen of personeel. Bijvoorbeeld het meenemen van de leerling aan de arm de klas uit wanneer deze niet meer aanspreekbaar is, om hem/haar te begeleiden naar een veiligere plek of het tegenhouden van een leerling wanneer deze dreigt weg te lopen van school.

Bestraffend fysiek contact

De zogenaamde “pedagogische tik” bevindt zich op het vlak dat raakt aan mishandeling (opzettelijk toebrengen van pijn of lichamelijk letsel) en is onder geen beding toegestaan op De Meerpaal

Proportioneel

Het vastpakken en -houden van leerling op een manier die past bij het gedrag van de leerling, die past bij het doel dat beoogd wordt met de ingreep en die nooit langer duurt dan noodzakelijk is.

Agressie en geweld

Scheldpartijen, bedreigingen, vernederingen, pesten, slaan, schoppen, spugen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen fysiek, psychisch en verbaal geweld.

Onveilige situatie

Die situatie waarbij agressie en geweld aan de orde is of die door het laten bestaan van de situatie vrijwel zeker zal leiden tot agressie en geweld of gevoelens van acute onveiligheid bij anderen.

Uitgangspunten

Fysiek ingrijpen zal altijd functioneel of regulerend zijn. Fysiek ingrijpen is nooit bestraffend!

Alleen in situaties waarin evident sprake is van agressie, geweld of een onveilige situatie die kan escaleren, kan er sprake zijn van functioneel of regulerend fysiek ingrijpen en dit is een uiterst middel.

Alle andere pedagogische hulpmiddelen hebben onvoldoende geholpen en er is een onveilige situatie of deze dreigt te ontstaan. Er zijn altijd stappen aan voorafgegaan en er zullen altijd acties op volgen om soortgelijke situaties in de toekomst te voorkomen. Hoewel fysiek ingrijpen een machtsmiddel is, blijft de ingreep er op gericht om de veilige situatie te herstellen.

De afhandeling van het conflict is erg belangrijk. De leerling zelf, maar ook de leerlingen die bij het conflict betrokken raken, moeten weten dat fysiek ingrijpen nooit “normaal” is.

Een leerkracht moet vanuit een professionele houding kunnen handelen. Fysiek ingrijpen kan alleen als de leerkracht emotioneel niet te zeer bij het conflict betrokken is of dreigt te raken. Als hij/zij dit niet kan, dan zal een ander personeelslid ingeschakeld worden. Dit moet tijdig gebeuren, het kan fysiek ingrijpen voorkomen.

Daar waar fysiek ingrijpen noodzakelijk is, wordt zo veel mogelijk een tweede personeelslid gevraagd om bij te springen. Dit heeft meerdere redenen:

- een tweede personeelslid kan de-escalerend werken,
- de personeelsleden kunnen van elkaar zien of de emotionele betrokkenheid niet te groot wordt,
- met twee personeelsleden is de kans op een worstelpartij waarbij leerling en/of personeelslid elkaar letsel aanbrengen minder groot.

Fysiek ingrijpen gebeurt proportioneel en stopt zodra de onveilige situatie is opgeheven. Tijdens en na een fysieke ingreep blijft herstellen van contact belangrijk. Personeelsleden zullen duidelijk aangeven wat er verwacht wordt van de leerling en wanneer de fysieke ingreep niet meer nodig is. Het is belangrijk om te blijven praten met de leerling. Dit is belangrijk om contact met de leerling te blijven houden en als hulpmiddel om zelf rustig te blijven.

Als richtlijn voor fysiek ingrijpen wordt onderstaand schema gehanteerd:

- leerling is wel aanspreekbaar,
- leerling is niet aanspreekbaar,
- leerling werkt wel mee,
- geen fysieke ingreep nodig,
- kans op fysiek ingrijpen is aanwezig,
- leerling werkt niet mee,
- door communicatie en proportioneel fysiek ingrijpen tot meewerken bewegen,
- proportioneel fysiek ingrijpen en contact blijven zoeken.

Aanpak

- het personeelslid beoordeelt of er sprake is van een onveilige situatie,
- het personeelslid beoordeelt of fysiek ingrijpen nodig is,
- het personeelslid handelt volgens de uitgangspunten.

Afhandeling

De leerling wordt tot rust gebracht.

In samenspraak met de schooldirecteur of degene die hem vervangt zal er oog zijn voor en zullen er acties worden ondernomen richting:

- de leerling zelf,
- betrokken anderen,
- getuigen,
- leerkrachten die betrokken waren bij het conflict,
- de ouders/verzorgers.

Hierbij worden de gebruikelijke procedures rondom conflictafhandeling gebruikt.

Klachten

Op dit protocol is de klachtenregeling van De Meerpaal van toepassing.

De klachtenregeling is te vinden op de website van de SCOH: www.scoh.nl.